

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Működési Hely
Szechenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: felelős:
GYZ. DR. KISS PÁL.

Alapítója:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN

Fél évre 7 korona | Egy hónap 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN:

Fél évre 14 korona | Egy hónap 2

A háboru hirei. A orosz forradalmi események

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.) Érkezett este 10 órakor.

BERLIN, március 31

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az Aisne arcvonalon élénk tüzérségi harc folyt, Neuville St Maastól keletre az éj folyamán négyszer támadták meg állásainkat mindig nagy veszteséggel vertük vissza őket, néhány fogoly maradt kezünkön, a Peronies inei országot két oldalán biztosító csapataink nagyobb angol erővel vívott erő harc után közeli harcba tértek ki. Sonustól északkeletre francia ezredek eredménytelenül kíséreltek meg, hogy Auvillénél és Margivalnál tért nyerjenek őrszeink vagy veszességük mellett verték vissza őket. Az Aisne Marnei esaterná két oldalán Sapignénél és Neuville között gyülekezések készülő támadásra vallottak, ütegeink nem engedték kifejlődni a Champagneban fransziák támadásra készen álló csapatai szintén hatásosan löttük a Perroi erdőben, a Lotharingiai arcvonal mentén romhados csapataink ellenség árkaiból 13 foglyot hoztak magukkal

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala Dünaburgtól nyugatra több század támadása tűzünkben megüszült

József főherceg vezérezredes hadserege:

Lényeges esemény nem történt

Mackensen vezérezredes hadserege:

Semmi lényeges esemény nem történt.

LUDENDORFF

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

A Pétervári Távirati Ügyrőség jelenti: A volhinszki ezred, amely a nép oldalán olyan hatásosan avatkozott be a forradalomba, nyomtatékosan állást foglalt a háboru mellett a teljes győzelem kivívásáig. Semmi kétség aziránt, hogy a hadseregnek és a népek a belső szabadság kivívása után szándéka az erő fokozása a győzeleméért. Még a munkásság radikális elemeinek is ez a szándék, azzal a különbséggel, hogy nem beszélnek hódításról. A kormány kiküldöttjei visszatértek az északi arcvonalról és jelentik, hogy a katonák szilárd elhatározása az, hogy a nemzet földjéből egy talpalatnyit sem adnak föl. A Keleti tengeri flottán történt sűrűdésekről tulzott hírek terjedtek el, az áldozatok száma mindössze harminckétfő. A flotta valamennyi hajója kész az ellenség elleni harcra.

A „Lokalanzeiger“ jelenti Malmóból: Megbízható jelentések szerint az orosz keleti flotta egyes részei a Kronstadtban, Revalban és Helsingforsban lejátszódott forradalmi események következtében súlyos kárt szenvedtek. Az orosz tengerészlegénység, a mely tulnyomó részében a zocialdemokrata köztársaság mellett nyilatkozott, a béke megkötése mellett van. A hajóknál igen súlyos rombolásokat végeztek. Sok gépészt a tengerbe dobtak, tisztákat megöltek. Az angol oktató tisztakat elűzték a hajókról és az arzenálokból.

A Daily Telegraph jelenti Pétervárról március 25-iki

kelettel: A forradalom második vasárnapján különféle fölvonulások voltak vörös zászlók alatt. A „Le a háboruval“ fölírású zászlókat a munkások és katonák bizottságának képviselői nem engedélyezték. A fölvonulásban résztvevő a volhinszki ezred is, amely két héttel ezelőtt megadta a jolt a forradalomra. Az ezred magatartása a forradalom hatása alatt nyugtalanító volt, most azonban három százada példás rendben vonult a duma épülete elé. Az ezred tobogói ilyen fölírások voltak: „Éljen az ideiglenes kormány“, „Harcoljunk végig a háboru“, „Csináljunk gránátokat!“ A dumában elhangzott beszédek láthatólag untatták a katonákat. Lehurrogták azokat a szónokokat, akik a háboru befejezését sürgették. Általános a vélemény, hogy az ideiglenes kormány helyzete nagyon megszilárdult.

Tisza István gróf visszavonul

Előterben a koncentrációs kabinet. — Ellenzéki politikusok újabb kihallgatása.

A politikában, mint fővárosi tudósítónk jelenti, a közeli napokban szenzációs fordulatok várhatók.

Illetékes helyen állítólag föltétlenül szükségesnek tartják az erők egyesítését. Tisza István grófnak, aki a legmezevebb tiltakozó álláspontot foglalja el, nem sikerült a mag. fölfogásáról méltóké

tényezők meggyőződését el-
lensúlyozni. A koncentráció
sorsát, hír szerint a legutóbbi
bádeni kihallgatások döntötték
el.

A beavartak szerint Tisza
István gróf nem vesz részt a
koncentrációs kabinetben, ha-
nemben, hanem a háború alatt
viszvonul az aktív politiká-
jától.

Bácsben biztosra veszik az
újabb alakulásban 25-30
munkapárti képviselő, a mi-
niszterelnök legszemélyesebb
hívei, kiválnak a többségből.

A koncentrációs kabinet
megalakítását mindenestre
megelőzik bizonyos tárgyalá-
sok, amelyek főként ezen
kérdés körül forognak, hogy
a koncentráció sikeres meg-
oldása kedvéért tárcanélküli
miniszteri állásokat kreálnak,
de egyúttal keresztülviszik a
mai miniszteriumok szervezé-
sét is, a megváltozott viszony-
oknak megfelelően.

Hogy ki kaphat megbízatást
a koncentráció keresztülvite-
lére, arra nézve még nem
történt döntés. Mértékadó kö-
rökben Zichy János gróf
megbízatását tartják a legva-
lószerűbbnek. A kihallgatások
folytatódni fognak. A legköze-
lebbi időben a munkapárti ré-
széről Láng Lajos és Vojnich
István báró, az ellenzék ré-
széről Rakovszky István és
Téthy János járulnak az uralkodó elé.

A városi képviselőválasztások.

Ha van törvény, jog igazság és méltányosság úgy nem szabad azokat megjelteni.

Mai számunkban már rámutatunk erre a súlyos igazságtalanságra, ami a városi képviselőválasztások kiírásával Makó város örökét a közönségét éri.

Orsági felháborodást keltett városszerte a választások híre és egészen bizonyos, hogy illetékes

helyen lesz a fogják tenni azt, hogy míg a miniszter az iparhatóságai megbízottak választását engedte megtartani mert a választók odavaonak a harcolón a törvényhatósági bizottsági tagok választását is elhalasztották háboru utána, miért kell épp a városi választásokat megtartani?

Makó közönsége óvatlan esodálkozik még azon is, hogy miért éppen mi, a „Makói Független Ujság” tiltakozik es ellen a miért nem a városi ügyészség a még mások a város vezetői közül.

A választásokra vonatkozólag egyébként megtegnak ma a Tarnay Ivor megyei főjegyző által aláírt hivatalos hirdetőnyomat megkövetkezőkép szól.

A vármegye alispánja március hó 23 án 4926. szám alatt kelt rendelkezésével a Makó városában f. évben megjelendő községi képviselő testületi tagválasztások napját folyó évi április hó 3-ára tűsöte ki.

Az általa kibocsátott hirdetőnyomat kiegészítésül a következőket közlöm:

I. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Dr. Kecskeméti Armin és Tarnay István. Választandó 4 tag és 2 póttag. Választási helyiség a városban. Kilépő tagok Dr. Kardos István, Weiss Mózes. Választók 1. számtól 290. számig.

II. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Rákossy Gyula és Nagy István (348. h. sz.) Választandó 4 tag. Választási helyiség az új városi római kath. iskola. Kilépő tagok Gruber István, Balázs József, Görbe Miklós, Szakács Márk. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Választók 291. számtól 570 tag. Vághid 1 től végig.

III. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Páku Imre árvai néki fia és dr. Fluck András. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Választási helyiség az új városi ref. iskola. Kilépő tagok Veres Sándor, Börcsök István, Bartha István, Komáromi János. Választók 571. számtól 900-ig. Cádulaház 1-től végig.

IV. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Jacsó Emil és Nagy Károly. Választási helyiség az Irtan-da féle iskola. Kilépő tagok Szentpéteri Pál, Jóé Bálint, R. Ifai János. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Választók 900. számtól 1211 ig. Honvéd 587 től 860 ig.

V. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Dr. Petrovics György és Csulák Géza. Választási helyiség a Vásárhegyi utcai isz. orihedex iszels. Kilépő tagok Kenter István, Rfot István, Dr. Nagy Sándor, Baranyi János. Választandó

5 rendes tag, 4 hat évre, 1 három évre s 2 póttag. Választók 1212-től 1430 t. Honvéd 830 től 586-ig, Putri 1 től 102 ig.

VI. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Dr. Bón Zigmund és Göcse Páter. Választási helyiség a Deák Ferenc utcai állami iskola. Kilépő tagok Vigh József, Csamilla Antal, Kászián Miklós, Szabó Páter. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Szavastók 1431-től 1700-ig. Honvéd 139 től 329 ig.

VII. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Boros János és Urbanics Kálmán. Választási helyiség a gör. kath. leányiskola. Kilépő tagok Dr. Esparit János, Dr. Dóssa Ferenc, Bagaméri Ilés, Baranyi Imre. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Választók 1701 től 2031 ig. Honvéd 1 től 129 ig és Honvéd 861 től végig.

VIII. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Dr. Hász Sándor és Regdon Géza. Választási helyiség az Aradi utcai ref. iskola. Kilépő tagok Elek Lajos, Nagy József, Király János, Erdei József. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Választók 2032. számtól 2440 ig.

IX. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Földesi János és Kovács Gyula. Választási helyiség a ref. nagyiskola. Kilépő tagok Szűcs József, Bakó János, Görbe Imre, H. Kovács Ferenc. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Választók 2441. házaszámtól 2809 ig.

X. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei D. Dézsa Simon és Lukati Béla. Választási helyiség a Szegedi utcai állami iskola. Kilépő tagok Dr. Holler György, Takács Páter, Bálint János, Nagy János. Választandó 4 rendes és 2 póttag. Választók 2810 házaszámtól 3175 ig.

XI. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Keyser Lajos és Hajdu János. Választási helyiség a Szt. István téri rom. kath. iskola. Kilépő tagok Dr. Gerő Géza, Runkl József, Kis Páter, Juhász Antal. Választandó 4 rendes tag, 3 hat évre és 1 három évre, továbbá 2 póttag. Választók 3176. számtól 3430 ig. Kelemenhid 1 től 129 ig.

XII. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Rozsály Ferenc és Tarnay Akos. Választási helyiség a Kelemenhidi oveda. Kilépő tagok Hajdu Páter, Molnár Ferenc, Szirbik Antal, Tózsia István. Választandó 4 rendes és 2 póttag 3431. számtól végig. Kelemenhid 130 számtól végig továbbá Keyser-vár, Sovány, Munkásház, Ardi Jángor, Kerlyegő, Tömör, Som-

lyék, Ujhely, Veres kereszt külső részeek a Jirandó 1 től végig.}

XIII. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Szankovics János és Sáros Ferenc. Választási helyiség az Igácsi iskola. Választandó 3 rendes tag és 2 póttag. Kilépők Vári Antal, Kardos Páter, Nauv Páter, Választók Tanya 1-től 50 ig és 487 től végig. Ugar 1 től 22-ig és 60 től végig.

XIV. kerület.

A szavazatszedő küldöttség elnökei Pákh Kálmán és Vásárhegyi Sándor. Választási helyiség a Rákosi uti iskola. Kilépő tagok Farsang János és Molnár Mihály, Választandó 2 rendes és 2 póttag Választók Tanya 51 től 488 ig, Ugar 23-tól 59-ig, Pusztai 1 től végig.

A választás reggel 9 órakor veszi kezdetét s tart délután 4 ig. A meghatalmasítások a választás napjának reggeli 8 óráig nyújtandók át a szavazatszedő küldöttség elnökénél.

Rendezik az állami tisztviselők helyzetét?

A kormány tájékozik

Az állami és köztisztviselők helyzetéről már sok szó esett és sokszor elmondták róluik, hogy a háborus drágaáág leginkább ennek a társadalmi osztálynak a helyzetét teszi problematikusná. Most végre úgy látszik, mintha a kormány is belátta volna, hogy a háborus munkával túlterhelt tisztviselőt meg kell szabadítani nyomasztó anyagi gondjaitól. A tisztviselők állandó feiratozásának és deputációzásának egyelőre csupán az az eredménye jelentkezik ugyan, hogy a kormány tájékozdást kíván szerezni, de ez is valami, mert legalább biztató jel arra, hogy most már a kormánykörök is érzik, hogy e tekintetben kell valaminek történnie.

Most érkezett meg ugyanis a makói hivatalfőnökökhöz a miniszterelnök körirala, a melyből kitűnik, hogy a fizetések minimumának megállapítása után helyi személyi pótlékkal tervezik a fizetések rendezését és az eddigi beszerzési előlegek megszüntetésével, elsőrendű élelmicikkek

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Pallagi-cégnél

természetben való kiszolgálását tervezi a kormány, még pedig olyformán, hogy az állami tisztviselők állami utalványokat kapnának, amelyek ellenében a közlekedési hivatalok szolgáltatnák ki az élelmiszereket. Az állami tisztviselőknek így az állam önköltségi áron adna lisztet, cukrot, főzelékféléket, zsírt és tűzifát.

Ugyancsak ebben a köriratban felhívja a kormány a hivatalfőnököket, hogy a kertművelési csoportok alakítását ne hanyagolják el, s ha véltöm, szerszám és műtrágya szükség áll fenn, a kertművelő csoportok forduljanak a földművelési kirendeltségekhez, s a hivatalfőnökök a rendelkezésükre álló átalányokból előtegezhetik a költségeket, amelyek a termények árából a csoportok megtéríteni tartoznak.

A tisztviselők gondviselése ilyenformán igen szépen tervezés és intézkedik — papíron. Ez így van a háború eleje óta. Sok szép szó és tervezet végén mindig egy elkésett alamizna lett az idejében hathatós segítségnek képzelt előlegekből és háborús segélyekből.

Valami tehát készült megint. De attól kell tartani, hogy a bürokratikus formások zátonyán megfeneklik a jó szándék. A segítségnek csak akkor van célja és értelme, ha gyorsan érkezik.

Cafolják a fölmentettek ujrászerezésének hírért

A „Makói Független Ujság” is közölte a legutóbbi számában a Neue Freie Presse föltűnt hírért, amely szerint a fölmentetteket ujrászereznek és a frontszolgálatra alkalmasakat behívják. A Pesti Napló mai számában, mint budapesti tudósítónk jelenti, megcafolja a fölmentettek ujrászerezésének hírért.

A P. N. tudósítója illetékes helyen érdeklődött a Presse híre iránt és azt a választ kapta, hogy az tisztára önkényes kombináció. Tény az, hogy tervezik a magáncégek és nagyobb polgári szellem alkalmazottai fölmentésének üzetes átvizsgálását, egyrészt mert igen sok magáncégnek megszűnt a hadsereggel való szállítási viszonya és a föl-

mentések ennek ellenére még mindig érvényben vannak, másrészt pedig a fölmentések csökkentése szempontjából is fontos a fölmentettek jegyzékének átvizsgálása. A tervezet szerint csupán a 18—26 éves fölmenettek nélkülözhető részét vonulathatják be.

Tervezik azt is, hogy az ország beisejébe levő katonaságot a legnagyobb rangu tisztól a rangnélküli közlegényig igazoltatják. A bizottságnak, amely az igazoltatásokat végzi, teljes hatalma lesz, még a polgári lakásokban is igazoltathatnak. Ajánlatos lesz tehát ha mindenki magánál hereja katonai iratait.

A tervezetnek a fölmentésekre vonatkozó része nem célozza az összes fölmentettek behívását. Illetékes helyen minden egyes esetben tekintettel lesznek arra, milyen jogosultsága van a fölmentésnek.

NAPI HIREK

— A hadifoglyok ünnepei. A városi hatóság felhívja a hadifoglyokat tartó gazdákat és kereskedőket, hogy templomba menés céljából a rom. kath. vallásukat április hó 8 és 9-én, az izraelitákat pedig április 7 és 8-án, továbbá 12 és 13-án őket szabadságozzák.

— Meghívó. A makói függetlenségi és 48-as II. ik olvasókör f. évi Április hó 1-ikén, azaz vasárnap d. e. fél 11 órakor a városi képviselő választások végzett értekezletet tart, melyre a választópolgárokat meghívja az elnökség.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak. Szöll Mária 5 éves, Szentmári I. 3 éves, Bódi Mihály 60 éves, Bírós Julianna 10 hónapos, Kuss Ferencné H. Kevés Julianna 70 éves, Ackerman Herman 12 éves.

— A „Királytigri” az Urániában. Városunk mozilátogató közönsége bizonyára emlékszik még egy igazán gyönyörű és szenzációs drámára a „Királytigri” re. Az Uránia áldozatközséget igazgatósnak ismét a tulajdolt adta, hogy mennyire a szív n fekszik a közönség igénye. Nagy áldozatok árán megszereste a „Királytigri” II. ik részét mely izgalmas és szép jelenetével még az első is felfűlmu'ja szombaton és vasárnap fogják előadni.

1848 eredeti tenlett modellét kéri a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára negyedévre: 350 korona. Igazán mulatványsámat küld a „Budapesti Bazár” kiadóhivatala, Budapest, VIII. Baross-utca 22. szám.

REGÉNY.

Egy városban játszódik.

(1520)

137. fejezet.

Helén és Márta.

Steward James komor hangulatban tért haza. El lehet képzelni, hogy Helén nyugtalanul várta őt. Atyjának komor arcából nem jót olvasott ki és sajnáskéje összezsugorult. Nem kérdezett, se nem szólalt, csak várta, mit fog mondani atyja.

— Gyermekem, kezdé Steward, meglettem kíváncsi és meglátogattam a puszták fát.

Astán jelentősen halgatott, arra számítván, hogy leánya ebből elég ért és le fog mondani. Amde Helén, az alapjában jó, de elkényesztett és akaratos gyermek nem mondott le egyhamar arról amit fejébe vett.

— És mit tudál meg, atyám?

— E ször is megtudtam igazi nevét! Származására nézve magyar, Péter Mihálynak hívják és nemes vagyonos szülők gyermeke.

Helén arca hirtelen kiderült.

— Akkor hát méltó hozzám! kiáltá.

— Várj csak gyermekem! mondá Steward. Az első pillanatban én is hittem azt! De most jön a bökkenő! A fiatal ember egy körözt szökevény.

A jelenlévő nevelő, ki sok rémregényt olvashatott, ijedten kiáltott fel:

— Bizonyára a bagnoból szökött meg!

— Nem egészen így áll a dolog! Megszökött ugyan, de nem a bagnoból, hanem a velencei börtönből, ahova hamis bankok terjesztése miatt került. Ő természetesen azt állítja, hogy ártatlan.

— Ha ő mondja, akkor az is! kiáltott fel lelkesülten Helén.

(Folyt. köv.)

Házaladás.

A Hajnal-utca 16. szám alatti ház, igen kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó.

Értekezni lehet a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Egy szobafestő tanonc jó fizetéssel felvételtik

BAKOS GYULA szobafestőnél

Lakás: Petőfi-utca 1. Vercs Sándor református gondnok ur házában.

Makói Uránia Színház

Telefon szám: 131

Szombaton, március 31-én

Királytigri II.

Nagy amerikai detektívdráma.

Április hó 1-től kezdve hetenként 3 előadás: csütörtökön, szombaton és vasárnap.

Naponta egy előadás este 8 órakor, vasárnap két előadás fél 6 és este 8 órakor. Először és pénteken nincs előadás.

A város közelében

I kat. hold föld

keresetlik kukorica termés alá. Cím a kiadóhivatalban.

Egy 14-15 éves

leány fizetéssel

felvételt a „Makói Független Ujság” nyomdájában.

Két butorozott szoba, azonnal kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Makó város legmagasabb pontján levő HÁZ (Tisza-utca 12) eladó. Bővebbet:

Somjai Albert

Makó úrvárosi templomkertben.

Egy jékarban levő KE-REKPÁR megvételre keresetlik. Cím kiadóba

10 hold kaszáló haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a kiadóhivatalban.

Ra'ay Ferenc

tudja, hogy más állandóan keresetlik.

heremagot

lehet kapni, egy kényesben, mint magyban. Értekezni lehet Vercs-utcai református templomban.

Ertesítés.

Fogóonák, hidak, egész fog-sorok, szájszájcsészék, aranyból, platínából

fogtömések

ezüst amalgámból és a fog színével azonos porcellánból. Fogkövek elvétele, fogak fehérítését és hibás fogsorok átalakítását elvétele, 23 éves fogtechnikai gyakorlatom alatt öt év óta Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes bizalommal:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Ur-utca, Böhm-tele ház, Makón

Lapkiördök felvételnek a kiadóhivatalban.

POOR ENDRE

gyógyászorvosnál kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható Ar-talmatlan szer: aszpló, máj-tolt, ar-, késvörösség és min-deaféle bőrtisztítatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szap-pan és hajfjítő szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajfjítő 1 K. Ezen piperezerek több kiállítás-on érmekkel lettek kitüntetve.

Marhabört, Jó házból való

lébbört, juhört, nyulbört, bárány-bört, esikbört és mindenfajta bőrt és gyapjút, a legma-gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám.

Fácska bormérés mellett.

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függ-

len Újság

nyomdájában

Disztemelkezési vállalat.		
KISS KÁROLY		
disztemelkezési vállalata.		
Makó	<p>Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érc és fakoporsó raktár!</p> <p>Gyász esetekben tessék teljes bizalom-mal fenti céghez fordulni.</p>	Fótér
Pontos kiszolgálás.		

Makói Független Újság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.